

CORSIA KAPSAMINDA KARBON KREDİLERİNİN YETKİLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Usul ve Esasların amacı, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde gerçekleştirilen programlardan/projelerden üretilen karbon kredilerinin CORSIA kapsamında kullanılabilmesi amacıyla yetkilendirilmesine yönelik başvuru, değerlendirme ve onay süreçlerine dair usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2-(1) Bu Usul ve Esaslar Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde gerçekleştirilen programlardan/projelerden üretilen karbon kredilerinin CORSIA kapsamında yetkilendirilmesi sürecini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Usul ve Esaslar 2/7/2025 tarihli ve 7552 sayılı İklim Kanununun 10 uncu, 11 inci, 12 nci, 14 üncü maddelerine, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 792/D maddesine ve Karbon Piyasası Kurulu'nun KPK/2026/1-5 nolu kararına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Usul ve Esaslarda geçen;

- a) Başkan: İklim Değişikliği Başkanlığı Başkanı,
- b) Başkanlık: İklim Değişikliği Başkanlığını,
- c) CORSIA: Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü (ICAO) tarafından, uluslararası havacılık faaliyetlerinden kaynaklanan sera gazı emisyonlarının artışını dengelemek ve azaltmak amacıyla oluşturulan Uluslararası Havacılık için Karbon Dengeleme ve Azaltım Şemasını,
- ç) CORSIA uygun emisyon azaltım birimleri: Paris Anlaşması'nın 6 ncı maddesi uyarınca yetkilendirilen, uluslararası transferi uygun görülen ve CORSIA ile Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü (ICAO) kurallarıyla uyumlu karbon kredilerini,
- d) İtfa: Karbon kredisinin kullanılması halinde yeniden işleme konu edilmemesi amacıyla işlevsiz hale getirilmesini,
- e) Karbon kredisi: Sera gazı emisyonlarının azaltım veya giderim faaliyetlerinin bağımsız kuruluşlar tarafından geçerli kılınması, doğrulanması ve standart kuruluşu tarafından belgelendirilmesi sonucu elde edilen ve bir ton karbondioksit eşdeğeri cinsinden ifade edilen krediyi,
- f) Karbon kredisi sahibi: Karbon kredisini elinde bulunduran gerçek veya tüzel kişiyi,
- g) Karbondioksit eşdeğeri: Sera gazlarının miktarlarının ya da küresel ısınma potansiyellerinin karbondioksit gazı cinsinden ifade edildiği metrik ölçümü,
- ğ) Kanun: 2/7/2025 tarihli ve 7552 sayılı İklim Kanununu,
- h) Komisyon: Başkanlık tarafından oluşturulan ve başvuruların incelenmesi ve değerlendirilmesine ilişkin iş ve işlemleri yürütmekle görevli komisyonu,

ı) Metodoloji: Standart kuruluşu tarafından kabul edilmiş, karbon kredisi üretimine konu program/proje kapsamında gerçekleştirilen sera gazı emisyon azaltımı veya gideriminin izleme, hesaplama, raporlama ve doğrulama esaslarını tanımlayan teknik kuralları,

i) Mütakabil düzenleme: Çifte sayımı önleme ilkesi gereğince programın/projenin gerçekleştirildiği ülke yetkilileri tarafından yetkilendirme belgesi temin edilen karbon kredilerine karşılık gelen emisyon azaltım veya giderim miktarlarının, o programın/projenin gerçekleştirildiği ülkenin Ulusal Katkı Beyanı kapsamındaki hedeflere ulaşmada hariç tutulmasını,

j) Proje: Referans senaryodaki koşulları değiştiren ve onaylı bir metodoloji kapsamında gerçekleştirilen sera gazı emisyon azaltımı veya giderimi ile sonuçlanan faaliyetleri,

k) Program: Birden fazla proje bileşeni olan/olması planlanan, projelerin üst çerçevesini oluşturan projeler bütünü,

l) Program/proje sahibi: Karbon kredisi üretecek programı/projeyi gerçekleştiren gerçek veya tüzel kişiyi,

m) Sera gazı emisyon azaltımı: Sera gazı emisyonlarının azaltılması ile yutak alanların korunması, artırılması ve iyileştirilmesi faaliyetlerini,

n) Sera gazı emisyon giderimi: Referans senaryo ile sera gazı giderim faaliyetinin uygulandığı senaryo arasındaki ton karbondioksit eşdeğeri cinsinden nicel olarak hesaplanması ile belirlenen, atmosferden uzaklaştırılan sera gazı emisyonu miktarını,

o) Standart kuruluşu: Karbon kredilerinin oluşturulması, izlenmesi, raporlanması, doğrulanması ve belgelendirilmesine ilişkin standartları, metodolojileri ve kuralları geliştiren, yayımlayan ve yöneten kuruluşu,

ö) Yetkilendirme Belgesi: Başkanlık tarafından, ilgili uluslararası anlaşmalar doğrultusunda, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde gerçekleştirilen programlardan/projelerden üretilen karbon kredilerinin CORSIA kapsamında kullanımı amacıyla, kredi türü, miktarı, dönemi ve kullanım amacını kapsayacak şekilde verilen; söz konusu karbon kredilerine karşılık gelen sera gazı emisyon azaltımı veya giderimi miktarlarının, çifte sayımın önlenmesi amacıyla Türkiye'nin Ulusal Katkı Beyanı kapsamındaki hedeflerinde kullanılmayacağını taahhüt eden belgeyi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Yetkilendirmeye İlişkin Hükümler

Başvuru çağrısı

MADDE 5 – (1) Başkanlık, CORSIA kapsamında yetkilendirme belgesi alınması amacıyla başvuruda bulunacak program/proje sahiplerinin veya karbon kredisi sahiplerinin taleplerini toplamak amacıyla başvuru çağrısına çıkar.

(2) Çağrı, Başkanlığın resmi internet sayfasında yayımlanır.

(3) Başkanlık, uygun görmesi durumunda herhangi bir sektöre ve/veya metodolojiye özel çağrıya çıkabilir.

(4) Başvuru sahipleri EK-1'de yer alan başvuru formunu eksiksiz doldurarak ve bir nüshasını imza yetkilisi olan kişi veya kişilere imzalatılarak imza sirküleri ile birlikte Başkanlığa gönderir.

Başvuru şartlarına ilişkin hükümler

MADDE 6 – (1) Başkanlık, Karbon Piyasası Kurulu'nun kararı doğrultusunda, Türkiye Cumhuriyeti sınırlarında gerçekleştirilmiş programlardan/projelerden üretilen karbon kredilerinin CORSIA kapsamında kullanılabilmesi için karbon kredilerinin tamamı veya bir kısmı için yetkilendirme talep başvurularını alır.

(2) Talebe konu olacak karbon kredilerinin CORSIA ile Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü tarafından duyurulan koşullara uygun olarak; CORSIA uygun emisyon azaltım birimleri olması gerekmektedir.

(3) Yetkilendirme belgesi talep başvurusu yapacak olan başvuru sahibinin Türkiye Cumhuriyeti vergi kimlik numarası veya Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası bulunması zorunlu olup, karbon kredilerinin mülkiyetinin başvuru sahibinde olduğuna dair kanıtlayıcı belgelerin sunulması gereklidir. Başvuru beyanında ibraz edilen karbon kredilerinin mülkiyetinin başvuru sahibinde olmaması halinde başvuru geçersiz sayılır.

Başvuruların değerlendirilmesine yönelik süreçler

MADDE 7 -(1) Başvurular, Başkanlıkça oluşturulan komisyon tarafından incelenir ve değerlendirilir.

(2) Komisyon, kabul edilen başvurular için sunulan tüm bilgi ve belgeler üzerinden inceleme yapar. Değerlendirme, çağrıda belirtilen başvuru bitiş tarihinden itibaren 60 (altmış) takvim gününe kadar tamamlanır. Bu çalışmaların süresi içerisinde tamamlanamaması halinde Komisyon, 60 (altmış) takvim gününe kadar ek süre uzatımı kararı alabilir. Ek süre içerisinde de değerlendirmenin tamamlanamaması durumunda Başkan onayı ile ilave ek süre alınır.

(3) Başvuru sahibinin herhangi bir ek açıklamaya mahal bırakmayacak şekilde başvurusunu usulüne uygun ve eksiksiz yapması esastır. Komisyon, evrak incelemesi sürecinde ihtiyaç görmesi halinde; başvuru sahiplerinden başvuru evrakları için düzeltme ve/veya program/proje kapsamında sunulan bilgi ve belgelere ilişkin detaylı açıklama isteyebilir.

(4) Herhangi ulusal veya uluslararası kredilendirme programının kayıt sisteminde itfa edilmiş krediler için yetkilendirme belgesi verilmez. Böyle bir durum tespit edildiğinde başvuru geçersiz sayılır.

(5) Başvurusu kabul edilen proje/programlara ilişkin ibraz edilen bilgilerde veya belgelerde yanlışlık ya da hata bulunması durumunda, bilgilerin veya belgelerin düzeltilmesine ilişkin proje/program ve kredi sahiplerine 14 (on dört) iş günü ilave zaman tanınır. Bu süre içerisinde yanlışlık ve hata düzeltilmezse başvuru geçersiz sayılır.

(6) Değerlendirme neticesinde asil ve olası yedek başvuru sahiplerine ilişkin bilgilendirme Başkanlık tarafından yapılır.

Komisyon teşkili ve çalışma esasları

MADDE 8 – (1) Komisyon; biri başkan ve toplam üye sayısı tek sayı olmak üzere en az üç asil üyeden ve asil üye/üyelerin bulunamadığı hallerde yerine görev yapmak üzere yedek üyelere Başkanlıkça teşkil ettirilir.

(2) Başkanlık, gerekli gördüğü hâllerde, Komisyonda yer almak üzere diğer kurum ve kuruluşlardan temsilci görevlendirilmesini talep edebilir.

(3) Komisyon üye tamsayısı ile toplanır. Komisyon kararları oybirliğiyle alınır.

(4) Komisyonda alınan kararlar, yapılan iş ve işlemler tutanakla tespit edilir ve düzenlenen tutanaklar, Komisyon üyelerinin adları, soyadları ve görev unvanları belirtilerek imzalanır.

Yetkilendirme Süreçleri

MADDE 9 – (1) Yetkilendirme belgesi almaya hak kazanan asil başvuru sahipleri, başvuru sonucunun yayımlanmasından itibaren 60 iş günü içinde uluslararası karbon piyasalarında yetki verilen karbon kredileri için Kanunun 12 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca katkı payını yatırmak zorundadır. Bu süre içinde ödeme yapılmaması hâlinde, başvuru sahiplerinin yetkilendirme belgesi alma hakları geçersiz sayılır.

(2) Katkı payını yatıran başvuru sahipleri için Başkanlıkça Yetkilendirme Belgesi düzenlenir.

(3) Birinci madde kapsamında katkı payını zamanında yatırmayan başvuru sahiplerinin yerine olası yedek listede yer alan başvuru sahipleri yetkilendirme belgesi için davet edilir. Bu durumda, bu maddenin birinci ve ikinci fıkrasındaki süreçler takip edilir.

(4) Yetkilendirilmiş karbon kredileri, yetkilendirme belgesinde yer alan geçerlilik süresince geçerli olacak ve bu sürenin dışında uluslararası karbon piyasalarında kullanılamayacaktır.

Mütekabil düzenlemelere ilişkin hususlar

MADDE 10-(1) Başkanlık yetkilendirilen krediler için çifte sayımı önleme ilkesinin ihlal edilmemesine yönelik gerekli tedbirleri alır.

(2) Yetkilendirme belgesi verilmiş karbon kredileri için çifte sayımı önleme ilkesi gereğince mütekabil düzenleme yapılarak söz konusu miktardaki karbon kredileri ve ilgili azaltım veya giderim miktarları Türkiye'nin Ulusal Katkı Beyanında emisyon azaltım hedefi doğrultusunda kullanılmaz. Raporlamalar, 16.10.2003 tarihli ve 4990 sayılı Kanun ile uygun bulunan Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi ve 6.10.2021 tarihli ve 7335 sayılı Kanun ile uygun bulunan Paris Anlaşması gereklilikleri çerçevesinde yapılır.

(3) Yetkilendirme belgesi verilen program/proje sahibi veya karbon kredisi sahibi, bu Usul ve Esaslar çerçevesinde Başkanlıkça kendisinden bilgi ve/veya belge talep edildiğinde 5 (beş) iş günü içerisinde istenilen bilgi ve/veya belgeyi iletmekle yükümlüdür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Usul ve Esaslara Aykırı İşlemler

MADDE 11 – (1) Başkanlık, başvuru aşamasında ve yetkilendirme belgesi verilmesi aşamasında karbon kredisi sahipliğinin başvuru sahibinde olmadığını sonradan tespit etmesi halinde yetkilendirmeyi geri çekme hakkına sahiptir.

(2) Bu Usul ve Esaslar kapsamında hatalı, yanıltıcı bilgi ve belge sunanlara Kanunda öngörülen yaptırımlar uygulanır.

Diğer Hükümler

MADDE 12 – (1) Başkanlık, Paris Anlaşması'nın 6 ncı maddesi kapsamında kabul edilen prosedürler kapsamında izleme ve raporlama işlemlerini yürütecektir. Bu Usul ve Esaslarda yer almayan hükümlerde Kanun ve ilgili uluslararası anlaşmalar ile belirlenen özel hükümlere göre işlem yapılacaktır.

Yürürlük

MADDE 13- (1) Bu Usul ve Esaslar, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14- (1) Bu Usul ve Esasların hükümleri İklim Değişikliği Başkanı tarafından yürütülür.

EK-1: YETKİLENDİRME BELGESİ BAŞVURU FORMU

1. BAŞVURU SAHİBİ BİLGİLERİ	
Ticaret Unvanı	
Vergi Kimlik Numarası	
MERSİS Numarası	
Firma Telefon	
Firma KEP Adresi	
Firma Adresi	
Yetkili Temsilci Adı-Soyadı	
Yetkili Temsilci Unvanı	
Yetkili Temsilci Telefon	
Yetkili Temsilci E-Posta Adresi	
Projede Yer Alan Diğer Katılımcılar	
Aşağıdaki bilgiler proje kapsamında ilgili mevzuat gereği hak sahibi olan başka bir kurum/kuruluş olması durumunda doldurulacaktır.	
DİĞER KATILIMCI BİLGİLERİ (1)	
Ticaret Unvanı	
Vergi Kimlik Numarası	
MERSİS Numarası	
Firma Telefon	
Firma KEP Adresi	
Firma Adresi	
Yetkili Temsilci Adı-Soyadı	
Yetkili Temsilci Unvanı	
Yetkili Temsilci Telefon	
Yetkili Temsilci E-Posta Adresi	
DİĞER KATILIMCI BİLGİLERİ (2)	
Ticaret Unvanı	
Vergi Kimlik Numarası	
MERSİS Numarası	

Firma Telefon	
Firma KEP Adresi	
Firma Adresi	
Yetkili Temsilci Adı-Soyadı	
Yetkili Temsilci Unvanı	
Yetkili Temsilci Telefon	
Yetkili Temsilci E-Posta Adresi	

2. FAALİYET BİLGİLERİ	
Proje Adı	
Vergi Numarası	
Projenin Parsel Numarası	
Proje Türü	<i>Ör: Yenilenebilir Enerji (Rüzgar), Yenilenebilir Enerji (Biyogaz), Katı Atık Depolama Sahası Metan Azaltımı</i>
Proje Konumu/Koordinat Bilgileri	
Proje Başlangıç Tarihi	
Projenin Mevcut Durumu	<i>Ör: Geçerli kılma sürecinde (under validation), Kayıt başvurusu yapılmış (Registraton requested/Validation Completed) Kayıtlı Proje (Registered Project) İzleme ve Doğrulama Aşamasında (Under Verification) Kredi Üretilmiş (Credits Issued)</i>
Projenin Aldığı Teşvikler/Hibeler (varsa)	
Kayıtlı Olduğu Standart Kuruluşu	<i>Ör: Gold Standard, Verra, ICR</i>
Kayıtlı Olduğu Sistemdeki Bilgileri (Referans No vb.)	<i>Ör: GSXXXX, VERRA(XXXX)</i>
Kullanılan Azaltım/Giderim Metodolojisi	<i>Ör: ACM0001</i>
Kredi Üretim Dönemi	
Yetkilendirilmesi Talep Edilen Karbon Kredisi Miktarı (tCO ₂)- Karşılık Gelen Üretim Yılı (Vintage Year)	<i>Ör: 300.000 ton CO₂ – (2021)</i>
İlave Bilgiler	(Açıklayınız)